

RECOMANDĂRI
PENTRU PUNCTUL 1
(ANALIZA UNUI
TEXT LA PRIMA
VEDERE)

RECOMANDĂRI PENTRU PUNCTUL 1 (ANALIZA UNUI TEXT LA PRIMA VEDERE)

RECOMANDĂRI GENERALE:

- Citiți textul și toate cerințele încă de la început; avantaje:
 - primiți informații despre text: curent, tendință, tip de lirism etc.;
 - vă repartizați judicios informația pentru răspunsuri (ca să nu vă repetați)
- Nu răspundeți la cerințe până nu înțelegeți textul dat (nu vă faceți griji, întotdeauna veți înțelege ceva; dacă răspundeți fără să înțelegeți textul, răspunsurile sunt neconvingătoare, paradoxale etc.).
- Căutați ideea/ mesajul/ tema în textul dat căutând, de fapt, efectul textului asupra voastră; de cele mai multe ori, într-un text poetic, este vorba despre un sentiment/ o emoție / o atitudine /o idee filosofică; aproape întotdeauna, într-un text poetic, apare cel puțin un cuvânt care te ajută să decodezi textul, "te scoate din labirint".
- Fiți atenți la tipul de cerință; răspundeți elaborând fraze, acolo unde vi se cere să argumentați, să explicați, să comentați etc.; răspundeți scurt, la obiect, acolo unde vi se cere să identificați, să menționați, să precizați etc.
- E bine să rezolvați cerințele în ordine (nu scade nota dacă faceți altfel).
- E bine să țineți cont de caligrafie și de așezarea în pagină (e de preferat să aveți o lucrare îngrijită).

RECOMANDĂRI APLICATE PE TIPURI DE CERINȚE PENTRU PUNCTUL 1 (ANALIZA UNUI TEXT LA PRIMA VEDERE)

1. Cerința de tipul "Explică rolul cratimei ...". Sugestii:
 - a. cratima elidează/ elimină un sunet, de obicei, o vocală
Atenție, nu întotdeauna! În structuri ca *pe-o ramură, pe-al nostru steag*, nu se întâmplă, dar în *ce-ntâmplare că ești...*, da; cratima ține locul vocalei *î*);
 - b. cratima unește fonetic și desparte morfologic (două părți de vorbire, în general, diferite; e important, acesta este rolul ei) cuvântul de cuvântul;
 - c. reduce numărul de silabe al versului sau al enunțului; în general, când nu ține locul niciunei vocale, transformă un hiat într-un diftong: *pe-o ramură*;
 - d. susține măsura versului (dacă structura provine dintr-un vers) de ... silabe (numărați silabele din tot versul din care este extrasă structura dată).

RECOMANDĂRI APLICATE PE TIPURI DE CERINȚE PENTRU PUNCTUL 1 (ANALIZA UNUI TEXT LA PRIMA VEDERE)

2. Pentru cerința "Identificați sinonime/ antonime contextuale pentru ...":

- căutați, evident, cuvântul în textul dat;
- în acel context, căutați să găsiți sensul cuvântului; nu vă temeți să oferiți mai multe variante pentru același cuvânt.

RECOMANDĂRI APLICATE PE TIPURI DE CERINȚE PENTRU PUNCTUL 1 (ANALIZA UNUI TEXT LA PRIMA VEDERE)

3. Pentru cerința "Menționați/ Identificați teme/ motive ...":
- este ideal să găsiți tema textului – ați reținut, sentimentul / emoția / atitudinea / ideea filosofică, dacă e text poetic; motivele poetice sunt elemente concrete sau abstracte care au "încărcătură" simbolică; ele sprijină tema, de aceea sunt importante; de obicei, sunt cuvinte care se repetă în acea poezie – devin astfel laitmotiv, un motiv "călăuzitor" – sau în operele acelui autor sau în operele acelui curent etc.

RECOMANDĂRI APLICATE PE TIPURI DE CERINȚE PENTRU PUNCTUL 1 (ANALIZA UNUI TEXT LA PRIMA VEDERE)

4. Pentru cerința "Identificați expresii sau locuțiuni cu ...":

- căutați expresii sau locuțiuni verbale (care să conțină verbe); în general, sunt mai ofertante, mai multe, mai ușor de găsit, mai ales cu verbele uzuale: *a fi, a avea, a face, a se duce, a da, a ține, a trece* etc.;
- nu neglijați celelalte tipuri: substantivale, adjectivale, adverbiale etc.;
- scrieți-le la infinitiv (dacă sunt verbale, e.g.: *a-i trece prin cap, a trece un examen* etc) și, de preferat, unele sub altele și între ghilimele;

RECOMANDĂRI APLICATE

PE TIPURI DE CERINȚE PENTRU PUNCTUL 1 (ANALIZA UNUI TEXT LA PRIMA VEDERE)

5. Pentru cerința "Alegeți două figuri de stil și comentați rolul lor ...":

- nu alegeți la întâmplare, deci nu pe primele, ci pe cele despre care ai ce să scrii: fie sunt și figuri de compoziție, fie construiesc imagini artistice (vizuale, auditive etc); în mod cert, e recomandabil să le alegeți pe acelea care sunt pe o poziție "favorabilă" în textul poetic;
e.g.: un cuvânt ca *stihuri* (= *versuri*) din versurile argheziene din *Flori de mucigai* (*Sunt stihuri fără an / Stihuri de groapă / Si de sete de apă / Și de foame de scrum / Stihurile de-acum*) reprezintă o **sinecdocă** (dacă observăm că ele reprezintă creația, opera, deci sunt "parte pentru întreg", respectă definiția) - firește că se poate accepta și răspunsul *metonimie*, dar și *simbol* -, dar intră și într-o **repetiție** menită să asigure "centrul de greutate" al poeziei, deci tema textului – creația -,
- comentariul rolului acestor figuri tocmai aceasta înseamnă: să le găsești acestora relația cu celelalte figuri, poziția în poezie, pe de o parte, pe de altă parte, să le găsești ideea pe care o redau;
- ce nu trebuie să faci e să povestești poezia sau să te învârti în cerc (adică să folosești ca explicație chiar cuvintele pe care le explici, de exemplu: *stihuri înseamnă că poetul scrie stihuri* ...).

RECOMANDĂRI APLICATE PE TIPURI DE CERINȚE PENTRU PUNCTUL 1 (ANALIZA UNUI TEXT LA PRIMA VEDERE)

6. Pentru cerința " Comentați relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice...":

- e recomandabil să alegeți, evident, alte figuri de stil decât cele deja discutate (în cazul în care există această cerință);
- mai întâi, încercați să înțelegeți/ identificați mesajul aceluia fragment (efectul asupra voastră, mesajul: veselie, tristețe, melancolie, pesimism, nostalgie, efemeritatea vieții, moartea etc); aceasta este "ideea poetică";
- căutați apoi, pe mecanismul oferit sub 5., acele figuri de stil care vi se par cele mai interesante vouă; nu există aici un unic răspuns; uneori, un epitet care este și personificare sau hiperbolă (deci, va fi epitet personificator/ hiperbolic) poate intra într-o imagine vizuală (deci, e și cromatic), așadar, e foarte "ofertant";
- exprimați-vă clar, coerent, e.g.: "Ideea textului este/ constă în/ este dată de și acest fapt (evitați cuvântul lucru!) este susținut/ exprimat cu ajutorul, ceea ce redă ...".

RECOMANDĂRI APLICATE PE TIPURI DE CERINȚE PENTRU PUNCTUL 1 (ANALIZA UNUI TEXT LA PRIMA VEDERE)

7. Cerința de tipul "Explicați titlul în relație cu textul dat"

- identificați întâi partea morfologică sau sintactică (părțile morfologice/ sintactice) ale titlului - dacă mai știți - și apoi figura de stil pe care aceasta (acestea) o susțin(e); evident, nu e obligatoriu, dar e un punct de pornire. (e.g.: "Titlul, un substantiv nearticulat determinat de un atribut substantival prepozițional redă, simbolic, tema textului, aceea a");
- găsiți apoi dacă titlul "ascunde" sau "explică" textul, dacă este menit să asigure ambiguitatea sau expresivitatea textului poetic.